

Handläggare

Till

Norra innerstadens
stadsdelsnämnd

Telefon:

Underlag till förskolerapport 2024 för Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

Innehållsförteckning

1 Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse	3
2 Arbete för fler barn i förskolan.....	5
2.1 Frågor om uppsökande verksamhet för ökad inskrivningsgrad enligt lagkrav i 8 kap. 12 a § och 14 a §	5
3 Språkutvecklande arbete	7
4 Övergång förskola – skola med fokus på språk.....	9
4.1 Riktlinjer för övergång mellan förskola och skola.....	9
4.2 Dialogmöten.....	9
4.3 Återkoppling av Hitta språket	10
5 Systematiskt arbete med barnhälsa	11
5.1 Frågor om orosanmälan	11
5.2 Frågor om socioekonomiskt tilläggsbelopp	12
5.3 Frågor om extraordinärt stöd.....	13
5.4 Frågor om samverkan.....	13
6 Säkerställa undervisning av legitimerade förskollärare.....	15
7 Personalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket	16

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Barn som far illa

Bilaga 2: Bilaga 2 Handlingsplan för undervisning enligt skollagen

1 Systematiskt kvalitetsarbete och nationell måluppfyllelse

Det systematiska kvalitetsarbetet och nationell måluppfyllelse sker både genom gemensamma strukturer och genom strukturer och rutiner som är specifika för varje enhet. Den gemensamma uppföljningen sker genom stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS). Den uppföljning som sker vid tertialrapporter och verksamhetsberättelse är både en uppföljning av nationell måluppfyllelse samt mål som kommer från kommunfullmäktige.

Inför varje nytt läsår tar avdelningens ledningsgrupp gemensamt fram mål och aktiviteter som ska finnas i alla enheters verksamhetsplaner. Mål och aktiviteter är kopplade till det nationella kvalitetssystemet och utgår från enheternas resultat, analyser, självvärderingar och Stockholms stads budget. Det utgör grunden för den gemensamma uppföljningen, som löper läsårsvis.

Arbetslagsnivå (undervisningsnivå)

Arbetslagen följer löpande upp genomförd undervisning och måluppfyllelse av läroplansmål. Relevanta resultat samlas in, analyseras och orsaker identifieras som kan förklara utfallet. Dialoger mellan undervisningsnivå och rektorsnivå genomförs löpande på varje enhet med ansvariga förskollärare. Undervisningsnivåns dokumentation görs i Skolplattformen utifrån gemensamma mallar.

Enhetsnivå (rektorsnivå)

Rektorsnivån fördelar ekonomiska och personella resurser mellan förskolorna för att öka kvalitet och likvärdighet.

Förskolornas undervisningsresultat, kvalitet och likvärdighet följs upp på rektorsnivå. Skillnader och likvärdigheter identifieras och orsaker till resultatet dokumenteras, analysen sker utifrån de tre aspekterna struktur-, process- och resultat kvalitet.

Dialoger mellan rektorsnivå och huvudmannanivå genomförs gemensamt i rektorsgruppen. I samband med arbetet kommande års verksamhetsplan genomförs planeringsdialoger, i samband med tertialrapportering sker avstämningsdialoger och i samband med arbetet verksamhetsberättelse sker kvalitetsdialoger. Det nationella kvalitetssystemet och förskolans läroplan utgör grunden för dialogerna. Fokus för dialogerna är på struktur-, process- och resultat kvalitet. Analysen tar fasta på variation, likheter och skillnader mellan enheter, förskolor och arbetslag. Det kompletteras med verksamhetsbesök på varje enhet samt resultatuppföljningar avseende ekonomi och arbetsmiljö. Rektorsnivån dokumenterar i ILS.

Stadsdelsnivå (huvudmannanivå)

På huvudmannanivå analyseras och dokumenteras resultaten på en övergripande nivå. Bedömning kring måluppfyllelse avseende nämndmål, verksamhetsområdesmål och påverkan på bedömning av kommunfullmäktiges inriktningsmål görs i ILS. Analys genomförs även utifrån måluppfyllelse av indikatorer och aktiviteter. På huvudmannanivå sker resursfördelning och särskilda satsningar inom budget. Dialog med övriga avdelningar inom förvaltningen samt med nämnd.

- Har stadsdelsförvaltningens förskoleavdelning börjat använda det nationella

kvalitetssystemet i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, vilka delar och hur används det

Det nationella kvalitetssystemet används som ett ramverk för det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer. Kvalitetssystemets självvärdering har genomförts i alla enheter.

Kvalitetssystemet är integrerat i nämndens verksamhetsplan, där förskolans nationella målsättning, delmål och framgångsfaktorerna används som ram. Förskolans ledningsgrupp har, utifrån de sju framgångsfaktorerna, identifierat utvecklingsområden och insatser och tagit fram en treårig plan, som även kopplas till nämndens underlag för budget (fler-åringen) och Stockholms stads kvalitetsprogram.

Analyser av resultat från förskoleundersökningen, kvalitets- och resultatdialoger tillsammans med verksamhetsbesök ligger till grund för satsningar utifrån de sju framgångsfaktorerna.

Ytterligare en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet är att ta del av forskningsresultat och att samverka med akademi, näringsliv och andra aktörer. Förvaltningen har en långvarig samverkan gällande verksamhetsförlagd praktik (VFU) med universitet och lärosäten. Genom en verksamhetsförlagd utbildning av hög kvalitet får förskollärestudenter möjlighet att utvecklas i sin yrkesprofession.

Förskoleavdelningen har upprättat en metod för det systematiska kvalitetsarbetet som på sikt förväntas utveckla och fördjupa arbetssätten kring planering, uppföljning, analys och utveckling. Förskolans nya digitala plattform ska på sikt leda till att förbättra förskolans arbetssätt och kommunikation, både internt inom förskolan och med vårdnadshavare. De nya funktionerna ska vara ett stöd i förskolornas planering och uppföljning av det pedagogiska arbetet samt underlätta i kommunikationen med vårdnadshavare. Implementeringen kommer att kräva resurser.

Förskolornas arbetslag ska uppmärksamma samt ge ledning och stimulans till alla barn samt särskilt stödja de barn som av olika skäl behöver det i sin utveckling. I arbetet ges förskolorna stöd av förskoleavdelningens barnhälsosteam som består av specialpedagoger och pedagogisk utvecklare. Stödet riktar sig dels till skolledning, dels till arbetslag och sker genom exempelvis nätverk, handledning och observation

2 Arbete för fler barn i förskolan

Frågor om erbjudande om plats enligt lagkrav i 8 kap. 12 §;

Fråga	2023	2024
Antal identifierade barn i stadsdelsområdet i enlighet med § 12 som saknar plats på förskola?	140	131
Antal informationsutskick om rätten till förskola som skickats ut enligt §12 (antal familjer som har delgetts information)	34	4
Antal returnerade informationsutskick		2
Antal barn som erbjudits plats i förskola utifrån ovanstående utskick	34	4
Antal familjer som tackat ja utifrån erbjudande om plats i förskola utifrån § 14	0	0

2.1 Frågor om uppsökande verksamhet för ökad inskrivningsgrad enligt lagkrav i 8 kap. 12 a § och 14 a §

Stadsdelsförvaltningens arbete med uppsökande verksamhet

Norra innerstadens stadsdelsförvaltning har en hög inskrivningsgrad i förskolan.

Förvaltningen kontaktar vårdnadshavare med barn som har rätt till allmän förskola och som idag inte deltar i förskola eller pedagogisk omsorg. Första kontakten tas inför hösten det år barnet fyller tre år. Kontakt tas sedan inför varje höst och varje vår då barnet inte har en plats i förskola. Förvaltningen skickar brev per post till berörda vårdnadshavare. Vid utskick skickas erbjudande om plats tillsammans med ett informationsbrev om allmän förskola. Detta utskick görs en gång per år. Vårdnadshavare har fyra månaders svarstid och kan svara på erbjudandet genom att fylla i en svarsblankett eller via e-tjänst. Sista kontakten ska tas inför våren det år barnet fyller sex år.

På förvaltningens fem öppna förskolor ges muntlig och skriftlig information om syftet med förskola och barns rätt till förskola. Det sker löpande av öppna förskolors ordinarie personal, men även genom att förskoleavdelningens köhandläggare, specialpedagoger och rektorer/biträdande rektorer besöker öppna förskolan.

Det går ännu inte att se vilka effekterna är av dessa informationsinsatser, mer än att vårdnadshavare har uppskattat informationen på de öppna förskolorna. Förvaltningen har gjort viss uppföljning på individnivå för de barn som erbjudits plats enligt skollagen kap 8 § 14. Några av barnen bor inte längre i Sverige. Förvaltningen har tagit initiativ för att stärka samarbetet med barnvårdscentraler för att ytterligare nå ut med information till dem som inte besöker öppna förskolan eller tar del av information.

När det gäller barn som är inskrivna men inte deltar regelbundet i förskolors verksamhet har förvaltningen infört en rutin att följa upp det som en del av de barnhälsokonferenser som genomförs. Barnhälsokonferenser är del av det systematiska kvalitetsarbetet och hålls av det

centrala barnhälso teamet en gång per termin. När ett barns frånvaro väcker funderingar kontaktas vårdnadshavare för att ha en dialog kring orsaker till att barnet inte är på förskolan. Om förskolan inte får tag i familjen eller om frånvaron är återkommande och fortsatt väcker funderingar övervägs en orosanmälan till socialtjänsten.

Förvaltningen har ingen introduktionsförskola.

Samverkanspartners i det uppsökande arbetet

Rektorer från respektive förskolor, öppna förskolan och det köhandläggareforum som förskoleförvaltningen anordnar.

Ett visst samarbete finns genom öppna förskolan som informerar vårdnadshavarna om förskolans syfte och hur de kan gå tillväga för att ansöka om en förskoleplats. Information om förskola ges även ut via BVC.

Goda exempel

Förvaltningen vill lyfta samarbetet som sker i köhandläggareforumet. Samarbetet mellan handläggarna har lett till en ökad likställighet i arbetet. Det är ett bra samspel mellan förvaltning och rektorerna samt förskolorna vilket har bidragit till en ökad förståelse och förberedelse att ta emot fler barn med kort varsel.

Utmaningar

Syftet med Skollagen kap. 8 §12 och §14 är att fler barn över 3 år ska gå i förskola, med ett särskilt fokus på barn som kan misstänkas behöver stöd för sin språkutveckling i svenska. Erbjudandet gäller kostnadsfri allmän förskola. En utmaning för förvaltningen är att vårdnadshavare inte besvarar erbjudandet alls. Det resulterar i att förvaltningen inte vet anledningen till ett obesvarat erbjudande eller om vårdnadshavaren har tagit del av informationen om allmän förskola.

3 Språkutvecklande arbete

Beskriv hur barns förändrade kunnande i språk bedöms och följs upp på:

Arbetslagsnivå (undervisningsnivå)

Resultatet av undervisningen dokumenteras i Skolplattformen och följs upp och utvärderas kontinuerligt i varje arbetslag. Det görs både på individ- och gruppnivå. Det som bedöms avseende språkutveckling är hur barnen behärskar språkets olika delar, funktion och innehåll samt barnens språkglädje och användande av språk i till exempel lek, laborationer och egen produktion. Resultatet handlar inte om måluppfyllelse för varje enskilt barn, utan om barnets och gruppens progression och hur undervisningen ska utgöra ett stöd framåt.

Hälften av förskolorna har under läsåret 2023-24 använt en särskild språkmatrix för bedömningen. Matrisen är ett bedömningsunderlag som syftar till att förbättra och utveckla undervisningskvaliteten. Matrisen bygger på forskning, är beprövad och avstämd mot Skolverkets obligatoriska bedömningsmaterial Hitta språket, som används för att kartlägga barnens språkliga förmåga under den första terminen i förskoleklassen. Matrisen finns som ett verktyg och metod i förskolan samt utgör underlag vid överlämningen från förskola till förskoleklass, med fokus på språk.

Alla arbetslag genomför pedagogiska kartläggningar på organisations- och gruppnivå. Syftet är att få syn på delar i utbildningens organisering, rutiner, strukturer och undervisning som kan behöva förändras eller utvecklas. Den pedagogiska kartläggningen används systematiskt till exempel vid varje terminsstart för att skapa en helhetsbild av utbildningens olika delar i förskolan. Kartläggningen kan även genomföras utifrån ett dilemma i utbildningen eller barngruppen.

Enhetsnivå (rektorsnivå)

Rektorena tar del av de pedagogiska kartläggningarna och den pedagogiska dokumentationen, sammanställer på enhetsnivå och analyserar det samlade resultatet tillsammans med sina ledningsgrupper. De genomför också kvalitetsdialoger med förskollärare/arbetslag. Resultatet dokumenteras i ILS.

Rektorens bedömning är att det fortsatt behövs stöd för att samla in relevanta resultat från undervisningsnivån. Kvaliteten på analysen är avhängig av kvaliteten på det underlag som är föremål för analys. För att stötta arbetslagen i att samla in relevanta resultat har enheterna tagit fram gemensamma observationsunderlag och mallar för lärloggar. Rektorena stöttar även pedagogerna i analysarbetet genom gemensam reflektion och handledning.

Stadsdelsnivå (huvudmannanivå)

Skolchef tar del av rektorens analyser, både skriftligen i tertiärrapporter och verksamhetsberättelser, i form av avstämnings- och kvalitetsdialoger och under särskilda analysdagar med ledningsgruppen i slutet av varje läsår.

En särskild utvärdering har genomförts på övergripande nivå för uppföljning och utvärdering av språkmatrisen. Utvärderingen visar att språkmatrisen har fungerat kompetensutvecklande inom de förskolor som har använt den. Förståelsen har ökat både kring språkutvecklande

arbetsätt och hur förskolan kan arbeta med framåtsyftande bedömning av undervisningen.

Flerspråkighetsutbildning har genomförts under 2023 och 2024 och fler kursledare har utbildats. Alla förskollärare och barnskötare inom förvaltningen ska på sikt ha genomfört utbildningen. Den grundar sig på arbetet med flerspråkiga barn, men är även en grundläggande utbildning om språkutvecklande arbetsätt i allmänhet. Mera specifikt handlar det om interkulturellt arbetsätt, språksamtal, läs- och skrivkunnighet, genrer/texttyper, modersmål och flerspråkighet samt vad aktuell forskning inom barns språkutveckling och förskolans läroplan. Under 2024 har det genomförts två omgångar av utbildningen under våren och en är planerad inför HT 24. Flerspråkighetsutbildningen görs i egen regi, det är en train-the-trainer modell där förskoleförvaltningen utbildar kursledare i respektive förvaltning, som sedan håller i utbildningen för pedagoger.

Förvaltningen genomför även en språkutvecklande insats för förskolepersonal med svag svenska under höstterminen 2024. Utbildningen syftar båda till att utveckla svenska språket och att stärka kompetensen inom språkutvecklande arbetsätt i förskolan.

4 Övergång förskola – skola med fokus på språk

4.1 Riktlinjer för övergång mellan förskola och skola

Svara på nedanstående frågor utifrån hur arbetet med övergångar har utformats i stadsdelsområdet utifrån riktlinjerna.

Systematik kring årlig revidering av handlingsplan samt tids- och aktivitetsplan

Handlingsplanen revideras varje år under januari månad, under november sker en uppföljning av innevarande års handlingsplan. Stadsdelsförvaltningen ansvarar för revidering och uppföljning av handlingsplanen. Representanter från utbildningsförvaltningen deltar och bidrar med sitt perspektiv.

Friskolors deltagande i övergångsdialogen

De fristående förskolorna bjuds in på samma sätt som kommunala verksamheter. Underlag för inbjudan är den lista som förskoleförvaltningen sammanställer över de privata verksamheterna inom stadsdelsområdet.

Vad väljer förskolan att synliggöra för grundskolan vid övergångsdialogen utifrån förskolans språkutvecklande arbete?

Vid dialogmötet i juni delger förskolan information om arbetsformer, metoder och innehåll i undervisningen med fokus på språk. Vid det senaste tillfället fokuserades även särskilt förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd för sin utveckling.

4.2 Dialogmöten

Hur har skolan återkopplat resultat om barns språkutveckling till förskolan?

Återkopplingen ska ske på en övergripande nivå under dialogmötet i oktober. Vid dialogmötet i oktober 2023 presenterades resultatet från Hitta språket höstterminen 2022. Det finns alltså en viss eftersläpning, vilket försvårar analysen.

Det är svårt att dra några generella slutsatser om kvaliteten i de kommunala förskolorna, eftersom återkopplingen är väldigt övergripande och ungefär hälften av barnen har gått i fristående förskola.

Vad har återkoppling som förskolan fått från grundskolan vid övergången visat för resultat om barns språkutveckling?

Generellt visar resultatet att 91 procent av barnen i stadsdelsområdet når målen. Intressant att notera är dock att det finns en skillnad mellan resultaten för pojkar och flickor, där flickor i något högre grad uppnår målen. Skillnaden mellan könen är ännu större i Hitta matematiken, vilket skolan också presenterade.

Det tycks som att barns språkutveckling gynnas av förskolans arbetssätt och att det lägger en god grund inför skolans fortsatta arbete inom området. Skillnaderna mellan resultatet för pojkar och flickor känns igen även i förskolan. Skolans återkoppling 2023 föranledde en intressant diskussion inom förskolan, gällande skillnaden i måluppfyllelse mellan könen. Pojkar är i klar majoritet bland barnen som får extraordinärt stöd i förskolan och de har lägre

skolresultat redan i förskoleklass. Det är svårt att säkert veta om det beror på att det tidiga stödet inte varit tillräckligt, eller om barnens resultat är bättre än det hade varit utan det tidiga stödet.

4.3 Återkoppling av Hitta språket

Se ovan.

Redovisa den generella återkoppling förskolan har fått inom samtliga områden från *Hitta språket* (Om ingen återkoppling getts ange det i svaret)ingen återkoppling getts ange det i svaret)

- Berättar och beskriver
- Lyssnar och samtalar
- Kommunikerar med symboler och bokstäver
- Urskiljer ord och språkljud
- Hur väl stämmer förskolans uppföljningar med skolans återkoppling?

5 Systematiskt arbete med barnhälsa

5.1 Frågor om orosanmälan

Hur ser rutinerna ut för att tidigt upptäcka barn som riskerar att fara illa?

Personer som arbetar inom myndigheter eller verksamheter som direkt eller indirekt rör barn och ungdomar, har anmälningsskyldighet enligt lag (kap 14 § 1 första stycket SoL).

Förvaltningens familjeenhet har en jourtelefon dit både privatpersoner och anmälningsskyldiga så som personal på förskolan kan ringa och konsultera huruvida en anmälan ska göras och gällande frågor till exempel om personal på förskolan ska informera vårdnadshavare om att en orosanmälan ska göras. Staden har även en digital tjänst för anmälningar. När en orosanmälan handlar om våld eller övergrepp mot barn ska vårdnadshavare inte informeras. Det är socialtjänsten som utreder och beslutar om eventuella insatser.

Förvaltningens förskoleavdelning, såväl som socialtjänsten, har dokumenterade rutiner för hur medarbetare informeras om anmälningsskyldigheten och hur man går till väga vid oro för ett barn. Rutinen förtydligar hur medarbetare inom förskolan ska agera när de får uppgift som tyder på ett barn utsatts för våld, sexuella övergrepp eller annat brott, vilket beskrivs nedan.

- Ifrågasätt inte barnets uppgifter. Ställ inga ledande frågor eftersom det kan förvirra barnet och hindra att barnet ger rätt information i ett polisförhör.
- Dokumentera vad du har hört så ordagrant och konkret som möjligt.
- Meddela omgående rektor eller biträdande rektor.
- Rektor ansvarar för och är den som gör anmälan till socialtjänsten.
- Då vårdnadshavare misstänks vara inblandade i övergreppet ska den/de inte informeras.

Genom förskolans barnhälsokonferenser och den strukturerade samverkan som finns mellan socialtjänst och förskola ges möjligheter att tidigt upptäcka vilka barn som är i behov av stöd eller som riskerar att fara illa. Barnhälsokonferenser genomförs två gånger per år, där förskoleavdelningen möter enheternas ledningsgrupper för uppföljning och planering av enhetens barnhälsoarbete. Fokus är på hälsofrämjande lärmiljö, kompensatoriska insatser och likabehandling. Barnhälsokonferenserna är en del av den kvalitativa uppföljningen på organisations-, grupp- och individnivå som syftar till att stärka arbetet med barnhälsa utifrån ett främjande och förebyggande perspektiv. Förskolan upplever att barnhälsokonferenserna har medfört att medvetenheten om vad tecken kan vara på att barn far illa har ökat. Exempelvis hög frånvaro från förskolan, omsorgsbrist, fel eller för små kläder, smutsiga långa naglar etc.

Varje termin bjuder socialtjänsten i form av förvaltningens familjeenhet in förskolor till anmälningsseminarium/öppet hus där syftet är att informera om anmälningsskyldigheten, socialtjänstens arbete och om stöd och insatser som finns att få för barn, ungdomar och deras föräldrar samt för att besvara frågor.

Hur ser rutinerna för uppföljning av orosanmälan ut?

I samband med en orosanmälan informerar förskolan vårdnadshavarna om att en anmälan gjorts (undantag görs om förskolan gör bedömningen att barnet riskerar att fara illa om vårdnadshavarna informeras). Förskolan följer upp med vårdnadshavarna om det är lämpligt. Ibland, men inte alltid, konsulterar socialtjänsten förskolan. Framför allt följer förskolan upp genom att observera barnet och vara uppmärksam på förändringar i positiv eller negativ riktning. Om oron kvarstår efter en tid kan en ny orosanmälan göras, eller befintlig orosanmälan kompletteras.

Enligt förvaltningens familjeenhets rutiner ska förskolan informeras om att en utredning har inletts, och kan även konsulteras under utredningstiden.

Samverkan mellan socialtjänsten och förskolan behöver stärkas och är ett utvecklingsområde.

5.2 Frågor om socioekonomiskt tilläggsbelopp

Hur fördelas det socioekonomiska tilläggsbeloppet i stadsdelen?

Tilläggsbeloppet fördelas centralt på förvaltningen utifrån de ansökningar som inkommer från rektorer.

Innan ansökan om verksamhetsstöd görs behöver förskolan följa de rutiner förvaltningen har för barnhälsa. Det innebär att pedagogisk kartläggning på organisation- och gruppnivå samt handlingsplan och utvärdering genomförs. Om utvärderingen på organisation- och gruppnivå visar att förändrat arbetssätt inte möter ett specifikt barns behov inleds arbetsprocessen på individnivå. Ansvarig förskollärare bjuder in vårdnadshavare för att gemensamt utforma den pedagogiska kartläggningen på individnivå samt diskutera innehållet i kommande handlingsplan. Handlingsplanen ska innehålla de identifierade särskilda anpassningar som behövs utifrån de enskilda barnets behov och förutsättningar, handlingsplanen anger fokusområde och arbetssätt i det stödjande arbetet. Utvärdering görs efter 6–8 veckor tillsammans med ansvarig pedagog, vårdnadshavare och rektor. Om utvärderingen visar att anpassningarna inte har varit tillräckliga för att möta det enskilda barnets behov kontaktas specialpedagog för fortsatt planering och konsultation. För att rektor ska kunna ansöka om tilläggsbelopp behöver barnets behov av särskilt stöd vara omfattande.

Hur ser kriterierna ut för beslut om tilläggsbelopp?

Besluten grundar sig i fem olika ersättningsnivåer, kriterierna baseras på ålder och behov av stöd samt om det finns flera barn i behov av särskilt stöd på samma avdelning.

Nivå 1: 1–3 år generell språkstörning, utvecklingsförsening, utmaningar inom kommunikation och samspel.

Nivå 2: 3–6 år generell språkstörning, utvecklingsförsening, utmaningar inom kommunikation och samspel.

Nivå 3: Omfattande medicinska behov till exempel diabetes och autism med habiliteringsinsatser.

Nivå 4: Extra omfattande stöd- och vårdbehov

Nivå 5: Mycket extra omfattande stöd- och vårdbehov.

5.3 Frågor om extraordinärt stöd

Extraordinärt stöd

År	Antal inkomna ansökningar om extraordinärt stöd i stadsdelsområdet per år	Andel beviljade ansökningar om extraordinärt stöd i stadsdelsområdet per år
2022	Östermalm 83 Norrmalm 76 Totalt 159	Östermalm 83 Norrmalm 76 Totalt 159
2023	Östermalm 85 Norrmalm 81 Totalt 166	Östermalm 85 Norrmalm 81 Totalt 166
2024	151	150

Innan ansökan om verksamhetsstöd/tilläggsbelopp ska förskoleavdelningens processgång för barnhälsa vara genomförd och specialpedagog ska vara inkopplad för handledning.

De fem vanligast återkommande behoven som beskrivs i de ansökningar som beviljas är utmaningar inom kommunikation och samspel, medicinska diagnoser, neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, generell språkstörning och syn- och hörselnedsättningar.

Det beviljade verksamhetsstödet/tilläggsbeloppet gällande extra ordinärt stöd används vanligen till anpassningar i miljön, personalförstärkning, utbildning, inköp/hyra av material, hjälpmedel och litteratur.

De behov som beskrivs i de enstaka ansökningar som inte blir beviljade, är behov som går att möta inom den ordinarie verksamheten, till exempel selektiv mutism och språkförening.

5.4 Frågor om samverkan

Formaliserad samverkan finns med:	Om ja, sätt ett X
Socialtjänsten	X
BVC	Familjecentral
BMM (tidigare MVC)	
Habilitering	X (individnivå)
BUP	X (individnivå)
Logopeder	X (individnivå)
Övrigt	X (individnivå)

Hur ser organisationen för samverkan ut med ovanstående aktörer?

Samverkan med BVC, habilitering, BUP, logopeder och övriga (till exempel BUMM och Malinamottagning) sker främst på individnivå. En barnavårdscentral och barnmorskemottagning ingår i stadsdelsområdets familjecentral. Genom familjecentralen sker samverkan till viss del med öppna förskolan, men det arbetet behöver utvecklas.

Samverkan med socialtjänsten sker genom föräldrastödsutbildningar och

anmälningsseminarium angående orosanmälningar. En viss samverkan sker även på individnivå, främst i samband med orosanmälningar.

Ett arbete pågår med att utveckla samverkan mellan förskola och socialtjänst. Bland annat har medarbetare, stödfunktioner och chefer från förvaltningens förskoleavdelning och socialtjänstavdelning genomfört IFOUS workshopserie ” Att främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa i förskola” tillsammans. Även flera olika vårdaktörer var inbjudna, men det var bara en representant från familjecentralens BVC som deltog. Fokus för projektet var att öka kunskapen och samsynen och stärka samverkan mellan de aktörer som möter barn i förskoleåldern. I samband med workshopserien har arbetet med att ta fram en gemensam handlingsplan för samverkan påbörjats. Eftersom det var låg representation från regionen så har handlingsplanen fokus på samverkan mellan förskola och socialtjänst.

Förskolan ingår i BUS-samverkan. Även där saknas representation från BVC. BUS-överenskommelsen är gjord av Stockholms stad och Region Stockholm, den omfattar samverkan för barn som är under 18 år och som är i behov av särskilt stöd från förskolan/skolan och/eller socialtjänsten samt från hälso- och sjukvården.

Samverkan mellan förskola och grundskola, fritidshem och anpassad grundskola beskrivs under avsnitt 5.

Vad fungerar bra i samverkan och varför?

När samverkan fungerar bra skapas kunskap och insikter kring respektive aktörers arbete och arbetssätt. Det är bra att träffas gemensamt och diskussionerna kan leda till konkreta handlingsplaner som kan ge möjlighet att barn och vårdnadshavare får rätt stöd i rätt tid.

På individnivå bidrar samverkan mellan förskola, vårdnadshavare och habiliteringen/BUP till en trygghet och ger förutsättningar att arbeta mot gemensamma mål.

Medarbetare som deltagit i projektet IFOUS har upplevt att det har varit givande diskussioner med förskolorna och att tillfällena bidragit till en ökad förståelse för varandras verksamheter, kring de utmaningar som finns och man varit enade om att det finns ett ökat behov av samverkan och att fortsätta det arbetet som påbörjats.

Vilka utvecklingsbehov finns?

Svårighet att på övergripande nivå få till samverkan med regionens aktörer som BVC, BBM, habiliteringen, BUP, Malinamottagningarna med flera. Förskoleavdelningen har tagit flera initiativ till kontakt, men vårdaktörerna har uttryckt att de saknar förutsättningar och tid för samverkan i främjande och förebyggande syfte. Ett välkommet första steg vore om BVC deltog i BUS-samverkan.

6 Säkerställa undervisning av legitimerade förskollärare

År	Antal barngrupper totalt	Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	Andel (%) barngrupper som saknade legitimerade förskollärare
2022			
2023			
2024	236	11	4,7

Hur följs andel barngrupper utan legitimerad förskollärare upp?

Då förvaltningen är nybildad saknas resultat för 2022 och 2023, men arbetsätt för att följa upp barngrupper har funnits i respektive tidigare förvaltning. Antalet barngrupper utan legitimerad förskollärare följs upp i samband med tertial 2 och i samband med verksamhetsberättelsen. Underlag är beräkningsmodellen och statistik från BER.

Vilka åtgärder vidtas då legitimerade förskollärare saknas i en barngrupp?

Förvaltningen har under 2023 tagit fram en handlingsplan för när barngrupp saknar förskollärare. Varje rektor ansvarar för hur förskolan ska organiseras och fördelar resurser efter barnens olika förutsättningar och behov. Exempel på förutsättningar som påverkar kan vara antal arbetslag, antal förskollärare, medarbetarnas erfarenhet och kompetens samt möjligheter till övergripande stöd. Varje verksamhet har olika förutsättningar, därför kommer det inte vara möjligt att använda samma lösning på varje förskola.

7 Personalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket

Ar	Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska, totalt för stadsdelen	Andel medarbetare i procent som har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska av den totala andelen medarbetare som arbetar i barngrupp, totalt för stadsdelen	Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska
2022			
2023			
2024	45	45	20 (varav 18 pågår)

Hur görs bedömningen av vilka som ska gå kompetensutvecklingsinsats inom svenska språket?

Medarbetarnas kunskaper i såväl svenska som andra språk som barnen talar är viktigt för barns språkutveckling. De medarbetare som behöver stöd i det dagliga arbetet får detta genom kollegial stöttning från chefer och kollegor. Förskolans ledning fördelar medarbetarna så att det alltid finns personal som talar god svenska i respektive arbetslag. Rektorer lyfter även fram att förskolans nätverk och pedagogiska forum är språkutvecklande för medarbetarna och bidrar till att öka bruket av förskolans specifika terminologi. Varje rektor bedömer vilka medarbetare som har behov av att gå kompetensutvecklingsinsats inom svenska språket. Det sker i dialog med medarbetarna bland annat på medarbetarsamtal.

Vilka effekter syns i undervisningen efter genomförda insatser?

Förvaltningen har anlitat Hermods för att genomföra kompetensutvecklingsinsatser inom svenska språket för medarbetare i förskolan. Insatsen med Hermods påbörjades i juni 2024 och pågår fram till december 2024. Därför svårt att i nuläget redovisa några effekter av insatsen.

Vilka insatser planeras framåt?

I dagsläget planeras inga nya insatser, utan insatserna via Hermods fortsätter.

Vilka ytterligare behov av stöd eller insatser för den aktuella gruppen har identifierats?

Ytterligare insatser via Hermods.